

7/12256

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.09.00.00 - 109

03.03.06

7615

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/02//2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/12256-18651/47721 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazınız eki Antalya Milletvekili Sn. Tuncay ERCENK tarafından verilen 7/12256 sayılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:

1- 2 sayfa

Avrupa Birliği (AB) ile imzalanan gümrük birliği anlaşmasından kaynaklanan yükümlülüklerimiz çerçevesinde, Ülkemizin ithalat denetim sisteminin AB'ye uyumlu bir sisteme dönüştürülmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, ithalatta zorunlu standart denetimine tabi ürünlerle ilgili Dış Ticarette Standardizasyon Tebliğinde, AB ithalat denetim sisteminin uyumlaştırılmasının pratik manada ilk ayağını oluşturmak üzere **zorunlu standart denetimine** tabi ürün sayısı kapsamlı bir şekilde azaltılmıştır. Bu değişikliğin sebeplerinden bazıları aşağıda sunulmaktadır.

- Sınır kapılarında yapılan denetimler uzun süreler almakta ve etkin olmayan idari prosedürler üretimi ve ticareti olumsuz etkilemektedir. İthalatın, yıldan yıla büyümesi nedeniyle, ithal ürünlerin tamamının, boğaz konumundaki gümrükler aşamasında denetimi imkansız hale gelmekte ve bu yolda ısrarcı olmak denetimsizliği beraberinde getirmektedir.
- Denetimlerin sadece ithalat aşamasında yapılması güvensiz ve kalitesiz ürünlerin piyasaya girişini engellemede yetersiz kalmaktadır. İthalat denetimlerinin, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ağırlıklı olarak piyasada yapılması, sadece problemlili ve riskli ürünlerin sınırda kontrole tabi tutulması gerekmektedir.
- Ülkemizde uygulanan zorunlu standartlar Gümrük Birliğine aykırılık teşkil etmekte ve Gümrük Birliği'nden doğan AB nezdindeki haklarımızın kullanımını geciktirmektedir.
- Zorunlu standart uygulaması, başta AB nezdinde Onaylanmış Kuruluşlarımızın atanması ve TSE'nin AB standardizasyon kuruluşları olan CEN ve CENELEC'e üyeliğinin önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Nitekim TSE, yakın zamanda ilgili kamu kuruluşlarına gönderdiği bir yazıda CEN ve CENELEC üyeliğinde nihai aşamanın geçilebilmesi için zorunlu standart uygulamasına son verilmesini talep etmiştir.
- AB mevzuatına uyum sağlanan alanlarda zorunlu standart uygulamaları DTÖ ve iç hukuk kurallarına da aykırılık teşkil etmektedir.

Bu çerçevede, jantların da içerisinde yer aldığı TSE denetimine tabi ürünlerle ilgili 2006/1 sayılı Dış Ticarette Standardizasyon Tebliği kapsamındaki, ithalatta zorunlu standart denetimine tabi ürünler listesinden 724 ürün çıkarılarak liste %60 oranında azaltılmıştır. Listedenden çıkarılan ürünlerin çoğu için bir AB mevzuatı mevcut olup bu mevzuat Yönetmelik olarak iç hukukumuzda kazandırılmış durumdadır.

Diğer taraftan, AB mevzuatı ile uyumlaştırılmış iç mevzuatı bulunan ürünlerde ithalat denetimleri kaldırılmamakta, bunun yerine, riskli ürünlere yönelik olarak işlemlerin daha hızlı, etkin ve şeffaf bir şekilde yapılması için çağdaş bir sistem oluşturulmaktadır. Kamu kaynakları, risk taşımayan malların denetimine değil, riskli ve kritik malların denetimine tahsis edilecektir. Bu amaçla, denetimleri kayıt altına alarak ürünleri iç piyasada da izleme imkanı sağlayan on-line bir veri tabanı uygulamaya konulmuş, sektörler itibarıyla yeni sisteme geçiş takvimi belirlenmiştir.

Ayrıca, yeni sistemde, ithal olsun yerli olsun bütün ürünler, "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" (17 Ocak 2002 tarihli ve 24643 sayılı R.G.) kapsamında iç piyasada yetkili kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecek, ithalat denetimleri ise risk analizi prensibine dayalı olarak ürün/ithalatçı temelinde yapılacaktır. Dolayısıyla ithalat aşamasında her ürün değil, sadece ürün/ithalatçı bağlamında risk oluşturma ihtimali bulunan ürünler denetlenecek, iç piyasada ise düzenli ve rasgele denetimler yapılacaktır.

Bu kapsamda, 4703 sayılı Ür nlere İliřkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna (11 Temmuz 2005 tarihli ve 24459 sayılı R.G.) g re; yerli ve ithal b t n  r nlerin ilgili mevzuatına uygun olması, mevzuatı olmayan  r nlerin dahi temel gerekleri (asgari saėlık, emniyet ve  evrenin korunması, t keticinin doėru bilgilendirilmesi) karřılaması zorunludur ve bundan  retici veya ithalat ı sorumludur. Bu kapsamda, bu hususlara uymadığı d ř n len  r nlerin ve ithalat ı veya  reticilerinin  r nle ilgili mevzuatı uygulamaktan sorumlu olan kamu kuruluřuna bildirilmesi halinde, s z konusu Kanunda yer alan m eyyideler uygulanabilecektir.

Bu  er evede, jantların  r n g venliėi denetimi, piyasa g zetimi kapsamında Sanayi ve Ticaret Bakanlıėı'nın yetkisinde bulunmakta olup ithal edilen  r n n temel gerekleri karřılamadığının tespiti durumunda, s z konusu  r n i in 4703 sayılı Kanun  er evesinde idari para cezasının yanı sıra, piyasadan toplatma, bertaraf etme gibi ciddi m eyyidelerin uygulanması da m mk n bulunmaktadır.

 te yandan, İthalat Rejimi Kararı'nın 8 inci maddesi  er evesinde, Vergi Usul Kanunu h k mleri uyarınca vergi numarası verilen her ger ek ve t zel kiřinin ithalat iřlemlerini ger ekleřtirebileceėi h kme baėlanmış olup herhangi bir  r n ithalatında kamu tarafından ithalat izni verilmesi gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Bu  er evede,  in Halk Cumhuriyeti'nden jant ithali i in belirli firmalara ithalat izni verilmesi gibi bir d zenleme s z konusu deėildir.

Ayrıca, ISO 9000, TSE Belgesi gibi kalite iřaret veya belgeleri,  r nlerin kaliteli olduklarının bir g stergesi olup, rakiplerinden farklı olmak isteyen veya t keticisi nezdinde daha  st sıralarda yer almak isteyen b t n firmalar tarafından tercih edilebilir. Bunu engelleyen bir husus da s z konusu deėildir.